

országgyűlési képviselő

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: H/13145

Érkezett 2016 DEC 02.

Önálló képviselői indítvány (országgyűlési határozati javaslat)

Dr. Kövér László
az Országgyűlés elnöke
Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 28. § (4) bekezdése alapján mellékelten benyújtom a **környezetkímélő, hatékony és gazdaságos lakossági fűtés elősegítésének egyes feladatairól** szóló országgyűlési határozati javaslatot.

Budapest, 2016. december 2.

Sallai R. Benedek
(LMP)

**Az Országgyűlés
..../2016 (...) OGY határozata**

**a környezetkímélő, hatékony és gazdaságos lakossági fűtés elősegítésének
egyes feladatairól**

1. Az Országgyűlés, kifejezi elkötelezettségét az egészséges környezethez, illetve a testi és lelki egészséghez való jog érvényesülése iránt, és felhívja a Kormányt, hogy intézkedéseivel segítse elő a lakossági fűtés környezetkímélőbb, hatékonyabb és gazdaságosabb módszereinek elterjesztését.
2. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy 2017. június 30-ig fogadjon el intézkedési tervet az 1. pont szerinti cél elérése érdekében, amelynek részeként
 - a) csak az a tüzelőanyag legyen forgalomba hozható, amelynek fajlagos kéntartalmát, illóanyag-tartalmát, fűtőértékét méréssel megvizsgálták,
 - b) a szennyezőanyag-kibocsátás csökkentése érdekében a megengedett legkisebb fűtőértéket 14 MJ/kg, a kéntartalom megengedett legnagyobb mértékét 0,8 g/MJ értékben határozza meg,
 - c) a szabadon forgalmazható fosszilis szilárd tüzelőanyagok megengedett legmagasabb illóanyag-tartalma ne haladja meg a 40%-ot,
 - d) kereskedelmi forgalomba csak légszáraz, 15%-ot meg nem haladó nedvességtartalmú tűzifa legyen hozható,
 - e) a tűzifa forgalmazásakor a térfogata (köbméter) legyen az árusítás előírt mértékegysége, valamint
 - f) a lakosság szociális helyzete alapján vissza nem térítendő támogatással, illetve visszatérülő alap létrehozásával támogassa a jó hatásfokú tüzelőberendezések elterjedését; aki támogatást kap a tűzifára, az szükség szerint kaphasson támogatást a tüzelőberendezés cseréjére, korszerűsítésére is.
3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy a települési önkormányzatok szociális célú tüzelőanyag vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásának összegét oly módon állapítsa meg, hogy az legalább két téli hónapra biztosítsa a jogosultak tűzifa szükségletét, továbbá a szociális célú tüzelőanyag megvásárlása és szétosztása minden év november 30-ig megtörténjen, valamint a pályázati rendszer biztosítsa a felhasználás hatékonyságának és jogszerűségének ellenőrzését.
4. Az Országgyűlés felhívja a Kormányt, hogy az önkormányzatok, szakmai és civil zöld szervezetek bevonásával biztosítson támogatást széles körű felvilágosító programokhoz a környezetkímélő, hatékony és gazdaságos lakossági fűtés lehetőségeinek megismertetése érdekében, valamint a lakossági égetések káros egészségi, környezeti és gazdasági hatásairól, jogi vonatkozásairól.
5. Az Országgyűlés meggyőződése, hogy a lakossági fűtés korszerűsítése hozzájárul, de nem helyettesíti a hazai lakóépület-állományban rejlő energiatakarékossági és energiahatékonyság-javítási lehetőségek teljes körű kihasználását, ezért felhívja a Kormányt, hogy megfelelő nagyságrendű hazai és uniós források felhasználásával indítson a lakosság széles körét támogató komplex lakóépület-energetikai programot.
6. Ez a határozat a közzétételét követő napon lép hatályba.

INDOKOLÁS

Magyarország Alaptörvényének XX. és XXI. cikke szerint „Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez”, valamint "Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez".

Magyarország egyik súlyosabb környezet-egészségügyi problémája a lakossági fűtés, égetés okozta levegőszennyezés. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség adatai szerint hazánkban évente több mint 14 ezer ember hal meg idő előtt a levegőszennyezés következtében. Gyermeink életésélyeit átlagosan 6-18 hónappal csökkentheti a szennyezett levegő. Az Országos Környezetegészségügyi Intézet már 2010-ben kimutatta, hogy a kisiskolások 30 százaléka szenvedett olyan légúti megbetegedésben, amely közvetlen kapcsolatba volt hozható az elavult lakossági fűtési berendezésekkel, a nem megfelelő minőségű tüzelőanyaggal, a hibás fűtési technikákkal.

Az Alapvető Jogok Biztosának Hivatala egy vizsgálatának megállapítása szerint napjainkra a légszennyezés fő előidézője, hogy a lakosság széles rétegei fát, lignitet, barnaszenet, sőt nemegyszer hulladékot égetnek, és ezeknek az égetéseknek az aránya jelentősen növekedett az elmúlt években. Míg 2000-ben a lakossági fűtésből származó egészségkárosító részecsk kibocsátás (PM10) az összkibocsátás 24 százalékát tette ki, 2013-ra ez az arány 45 százalékra nőtt. A fűtésből eredő levegőszennyezést tovább fokozza, hogy a tüzelőanyagokat gyakran elavult berendezésekben és nem megfelelő tüzelési technikával égetik.

A rossz fűtési szokások a lakosság anyagi helyzetéből, szegénységéből, továbbá ismerethiányból és felelőtlenségéből adódnak.

A WHO felmérése szerint (2010) a légszennyezés miatti halálozások pénzben kifejezhető költségei Magyarországon elérhetik a GDP 19%-át.

A háztartásokban felhalmozott háztartási hulladék égetésekor kb. 100-szor, 1000-szer annyi dioxin keletkezik, mint natúr száraz fa tüzelésekor. Továbbá rákkeltő anyagok is képződnek (pl. formaldehid, benzol, vinil-klorid).

Az OGY határozat célja a környezetkímélő, hatékony és gazdaságos lakossági fűtés elősegítése. Ennek érdekében az Országgyűlés felhívja a Kormányt a cél elérését szolgáló intézkedési terv kidolgozására és végrehajtására.

Az intézkedési terv elemeire vonatkozó javaslatok részletes indokai:

Szakirodalmi adatok alapján egyértelműen az illóanyagtartalom felelős egyes tüzelőanyagok PM10, korom (BC) és szerves szén (OC) kibocsátásának legnagyobb részéért. A szénféleségek közt az illóanyagtartalom alapján a PM10-kibocsátásban akár hatvanszoros, a koromkibocsátásban hatszázszoros, a szervesszén-kibocsátásban hatereszeres különbség mérhető. A szerves szén (OC) felel első sorban a nagyszámú idő előtti életvesztésért és megbetegedésért.

A tűzifára vonatkozó javaslat alapja, hogy a nedvességtartalommal arányosan csökken a tűzifa fűtőértéke. A víztartalom nemcsak a fűtőértéket csökkenti, hanem a tüzelőberendezés égésterének hőmérsékletét is. A kívánatosnál alacsonyabb hőmérsékleten az égési folyamat már többnyire nem tökéletes, a fa néhány összetevője nem ég el. Így el nem égett fagázok távoznak a kéményből, vagy csapódnak le kátrány és korom formájában. Az el nem égett

kátrány és korom beszennyezi a füstcsatornákat és a kéményt, és hordozza a szénmonoxid mérgezés lehetőségét.

Hazánkban évente közel három millió köbméter tűzifát használnak fel. A tűzifa nem megfelelő tárolása, valamint a helytelen tüzelési módok miatt az energiaveszteség 30-50% is lehet. A hatékony tüzelés jó a lakosságnak, kevésbé szennyezi a környezetet és elősegíti a fakészletek takarékosabb és hatékonyabb felhasználását, az erdők védelmét.

Azt a javaslatot, miszerint a tűzifa forgalmazásakor a térfogata (köbméter) legyen az árusítás előírt mértékegysége, elsősorban fogyasztóvédelmi, gazdasági és környezeti szempontok indokolják.

A jó hatásfokú energianyerés fontos feltétele a kellően hatékony tüzelőberendezés. Sajnos nem valószínűsíthető, hogy a célcsoport olyan korszerű tüzelőberendezéssel rendelkezik, amely magas hatásfokkal égeti el a fát, és a kinyert hőt raktározni is tudja. Például egy korszerű, 90%-os égetési hatásfokkal rendelkező faelgázosító kazánnak az ára kb. 500 ezer forint, és a szükséges hőtárolókkal, szerelvényekkel együtt eléri az 1 millió forintot. A szegény családok számára ma árban elérhető, 50-60 ezer forint között megvásárolható kályhák hatásfoka ezzel szemben csupán 15-20%, és a hő tárolása nem megoldott. Ezért szükséges, hogy az állam támogatási rendszerekkel is segítse elő a korszerű tüzelőberendezések elterjesztését.

Mindezen intézkedések eredményes megvalósításának fontos feltétele a széleskörű lakossági felvilágosítás biztosítása.